

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/1/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

30-1/2017. (III. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. január 1-jén előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 30/2017. (II. 16.) számú állásfoglalását a 2017. március 30-án – dr. Cservák Csaba tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján **hatályon kívül helyezi**, és a **panasza alapján indult eljárást**

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos elektronikus úton terjesztette elő a beadványát, amelyben előadta, hogy 2016. december 17-én az édesanyja tulajdonát képező gépkocsival közlekedet T. városon, amikor intézkedés alá vonták a rendőrök, akik se nem azonosították magukat, sem az intézkedés okát nem közölték vele. A rendőr a forgalmija elvételét helyezte kilátásba, ha nem ismeri el a szabályszegést (a rendőr állítás szerint „le van ültetve” a kocsí, ami a panaszos szerint nem felel meg a valóságnak, mivel 18 cm-re van a kocsí a földtől, míg több rendőrautónál ez a távolság csak 15 cm). A panaszos nem fizette meg a bírságot, így a rendőr elvette a forgalmiját. Végül többszöri kérésre a rendőr megadta a nevét és a jelvéyszámát. A panaszos szerint indokolatlan és szakszerűtlen volt az intézkedés, és a forgalmijának elvétele is.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) A panaszos a 2017. január 3-án postai úton előterjesztett beadványában a fenti előadást azzal egészítette ki, hogy a rendőr arrogánsan, már majdnem kiabálva beszélt vele. Azt mondta neki, hogy ha nem fizeti meg a helyszíni bírságot, akkor elveszi a forgalmi engedélyét. A panaszos nem akart fizetni, ezért a rendőr lefénypépezte a kereket. A panaszos szerint a gépkocsi megfelelt a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 5.§ (1)-2 bekezdésének és a 99.§-nak. A gépkocsit már így vásárolta, minden papírja megvan, többsége ugyan német nyelvű, mivel a gépkocsi első forgalomba helyezése Németországban történt még 1992-ben.

A járművet nem alakította át, és az 5/1990 (IV.12.) KÖHÉM rendelet szerint nem is minősül átalakításnak az ilyen dolog. A gépkocsija típusát 1991-ig gyártották, és a gyár 1 évvel később adott ki több darab ilyen járművet speciális felszereltséggel, amelyről a panaszos nem tehet, hogy eltér a megszokottól. De véleménye szerint a rendőr nem műszaki vizsgabiztos, és annak megítélése, hogy a jármű milyen hasmagassággal bírhat nem az ő kompetenciája. A panaszos már volt műszaki vizsgán a gépkocsival, ott semmilyen problémát nem mondtak, semmiféle bejegyzést nem kellett intézni, mert a rendőr azt is mondta, hogy nincs beírva a forgalmi engedélybe, de a panaszos nem tudja, hogy minek kéne beírva lennie. A panaszos szerint jogosulatlanul vették el a forgalmi engedélyét, és most kölcsön autóval kénytelen dolgozni járni.

A rendőr az intézkedés végén alig akarta megadni a nevét, jelvéyszámát, szolgálati helyét, folyton azt kérdezgette, hogy minek az a panaszosnak. A panaszos közölte, hogy panaszt akar tenni, meg kérte, hogy hívja fel a felettesét, de erre a rendőr nem volt hajlandó. Amikor a panaszos megkérdezte a másik két jelenlévő rendőrt, hogy miért veszik el a forgalmi engedélyét, azok azt felelték, hogy nem tudják, a kollega intézkedik. A panaszos megjelölte a rendőr nevét, jelvéyszámát és a szolgálati helyét. A panaszos megjegyzi, hogy a kocsi hasmagassága a földtől 18 cm, több tucat jármű van ilyen vagy hasonló paraméterekkel forgalomban, nem különben a rendőrség által használt Mercedes B típusú gépkocsik, aminek a hasmagassága mindösszesen 15 cm.

A panaszos szerint a rendőr jogtalanul intézkedett és felmerül a kérdés, hogy vagyon csak mindenképpen meg akarta-e büntetni.

3) A panaszos a 2017. február 7-én kelt levelében megtiltotta, hogy a panaszát a Testület áttegye a rendőrséghez, amennyiben csekély alapjogsérelmet állapít meg, vagy nem állapít meg alapjogsérelmet. A panaszos a párhuzamos eljárások tilalmára figyelemmel a Testület eljárását választja.

A panaszost meghallgatásra hívták be 2017. január 27-én a rendőrségre, ahol jelezte, hogy a Testület eljárását választotta.

A panaszos 2017. január 26-án kapta kézhez a Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalától az értesítést a gépkocsi közlekedési igazgatási ügyének megindításáról, aminek a tárgya a gépjármű forgalomból kivonása.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség megküldte a panaszos rendőrségre benyújtott panaszbeadványát, amely tartalmában megegyezik a Testülethez eljuttatott irattal, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

2) A kapitányságvezető 2017. február 3-án kelt átiratát, eszerint a panaszost 2016. december 17-én 21 óra 25 perckor T. város belterületén Sz. F. r.szds. , Sz. E. r. ftörm., K. a. r. törm. vonta igazoltatás alá. az intézkedés során megállapítást nyert hogy a panaszos által vezetett jármű hasmagassága alacsony volt, a sárvédő ívek a kerekeket eltakarják, melyet a rugók kicserélésével értek el. Ezen cselekmény engedély nélküli átalakítás, amely a KRESZ 5. § (1) bekezdésébe ütközik. Az intézkedés jogalapja az Rtv. 29.§, 30. § és 44. § (1) bekezdés b) pont volt. Az Országos Rendőrfőkapitány 29000/38107-13/20185. ált számon fokozott ellenőrzést rendelt el az ország teljes területére 2017.01.31-ig. A feladat végrehajtását végző rendőrök emellett a 16000/589/2016.ált számon elrendelt 2016.december 16-18 között végrehajtásra kerülő TIPSOL „DRUG&ANCOHOL” elnevezésű fokozott ellenőrzésben vettek részt 18 és 24 óra között.

A meghallgatás során a három rendőr egybehangzóan állította, hogy a jogszabálynak megfelelően jártak el. Sz. F. r.szds. a napszaknak megfelelően köszönt, közölte a nevét, rendfokozatát, az intézkedés célját is. A vizsgálata alapján a panaszos állítása valótlan. A rendőrök előadása szerint a panaszos kiabálásra vonatkozó előadása valótlan, a rendőr nem kiabált, nem volt arrogáns.

3) A rendőrség megküldte a rendőrök meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket.

a) Sz. F. r. szds. a 2017. január 10-i meghallgatása során elmondta, hogy aznap a buszpályaudvar előtti útszakaszon végeztek ellenőrzést, már messziről látta a gépkocsit közlekedni, aminek a megállítást tervezete. A gépkocsit jobb keze felemelésével megállásra intette. Az intézkedés „Jó estét kívánok! Közúti ellenőrzés” köszönéssel kezdte meg, ezzel közölte az intézkedés tárgyát, majd közölte a nevét és a rendfokozatát. A járművezetőtől elkérte a vezetői engedélyét, a gépkocsi forgalmi engedélyét, majd vele szemben alkoholszondás ellenőrzést végzett, ami negatív eredménnyel zárult. Az ellenőrzés során az 5/1990 (IV.12.) KÖHÉM rendelet 14.§ (2) bekezdése alapján szemrevételezéssel a gépkocsit. Ennek során megállapított, hogy a gépkocsi hasmagassága feltűnően alacsony, a sárvédő ívek oldalról nézve a kerekeket eltakarták. A gépkocsi járművezetőjétől megkérdezte, hogy „meg van-e ültetve” a jármű, mivel úgy ítélte meg, hogy a gépkocsi hasmagassága az eredeti állapothoz képest csökkentve van, erre azt válaszolta, hogy a gépkocsi 60/40 arányban „meg van ültetve”. Közölte a rendőr a panaszossal, hogy ez az átalakítás engedélyhez kötött, viszont ez nincs bejegyezve a forgalmi engedélybe. Elmondta azt is, hogy ezzel a panaszos szabálysértést követett el, amit a korábbi nyilatkozatával el is ismert, ezért részére felajánlott 10.000 Ft helyszíni bírságot. Erre közölte, hogy az édesapja a Szolnoki Rendőrkapitány, aki azt mondta neki, hogy ez az átalakítás nem engedélyköteles, viszont a helyszíni bírságot első körben elfogadta. A rendőr kitöltötte a nyomtatványt, majd átadta aláírásra a panaszosnak, aki időközben beszélt az édesapjával telefonon, aki azt tanácsolta neki, hogy ne írja alá a nyomtatványt. Ekkor elkérte a rendőr nevét és jelvéyszámát, a rendőr azt felelte neki, hogy az intézkedés végén mindkettő megadja és le is fogja írni, mivel szabálysértési feljelentés tesz ellene és a forgalmi engedély elvételéről szóló elismervényen mindkettő szerepelni fog. Azt is mondta még, hogy az édesapja tanácsára, aki állítása szerint a Szolnoki Rendőrkapitányság közlekedésrendészeti kapitánya, panaszt fog tenni. A szabálysértési feljelentéshez szükséges személyes körülményekről szóló részt kitöltötte a rendőr, azon megnevezve a szabálysértés pontos leírását. A nyilatkozaton aláírásával igazolta, hogy a szabálysértést elkövette. Kérdésre, hogy miért változott meg a véleménye, azt mondta, hogy tudja, hogy engedélyköteles az átalakítása, de az édesapja tanácsára nem fogadta el a helyszíni bírságot és a panaszt fog tenni. A jármű forgalmi engedélyét a 326/2011. (XII. 287.) Korm, r, 96.§ (1) bkedzés a) pontja lapján elvette a rendőr engedély nélküli átalakítás miatt, mivel a hasmagasság csökkentése a jármű menettulajdonságait megváltoztatja és a közlekedés biztonságára veszélyt jelent. A cselekményt a panaszos a nyilatkozatával elismerte. A járműről fényképfelvételt készített, a gépkocsiban egy utas ült. A r. szds. úgy nyilatkozott, hogy a panaszost korábban nem látta, nem ismeri vele szemben nem intézkedett korábban. Az intézkedését részrehajlásmentesen, előítéletek nélkül hajtotta végre.

b) K. A. r.törm. a 2017. január 10-i meghallgatásán a történeteket a r. szds.-sal egyező módon adta elő. Ő is leszögezte, hogy a r. szds. nem kiabált, tiszteletteljesen viselkedett. Az intézkedés során a r. törm. végig jelen volt, tőle nem kérdezett semmit a panaszos.

c) Sz. E. r. ftörm. 2017. január 16-i meghallgatásán a történeteket a r. szds.-sal egyező módon adta elő. Az intézkedés során a r. ftörm. az előadása szerint végig jelen volt, de nem kommunikált a panaszossal.

4) A rendőrség megküldte a szabálysértési feljelentést, amely releváns többletinformációt nem tartalmaz, ezért a Testület eltekint a részletes ismertetéstől.

5) A rendőrség megküldte a személyi körülményekről szóló nyilatkozatot, amelyen a panaszos aláírásával megerősítve elismerte a szabálysértés elkövetését.

6) A panaszos a 2017. január 27-én történt meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy kényszerhelyzetben érezte magát, azért írta alá a nyilatkozatot, úgy érezte, ha nem írja alá, akkor nem engedik el. A rendőr közölte, hogy elveszi a forgalmi engedélyét, helyszíni bírságról még nem volt szó. A panaszos többszöri kérésére sem hívta fel a felettesét.

III.

A Testület 2017. január 1-jén előterjesztett panasza alapján indult eljárásban a 30/2017. (II. 16.) számú állásfoglalásával elutasította a panaszos beadványát, mivel azt aláírásával nem erősítette meg elektronikus formabejelentő nyomtatványon előterjesztett panaszát, és így az érdemi vizsgálatra alkalmatlan volt.

A Testület ezt követően észlelte, hogy a panaszos határidőn belül megerősítést terjesztett elő, azonban azt a Testület tévesen külön ügyszámon iktatta (FRP/9/2017/Pan).

Mindezek alapján a Testület a 30/2017. (II. 16.) számú állásfoglalását a jelen állásfoglalásával hatályon kívül helyezte és a panaszbeadványt az alábbiak szerint érdemben vizsgálta.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos jogszabályok és ORFK utasítások, intézkedések rendelkezései – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát és a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri

intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Mindebből következik, hogy a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg.

Ugyanakkor a Testület vizsgálta a kifogásolt közlekedésrendészeti intézkedés jogalapját, illetve a rendőröknek az intézkedés során tanúsított magatartását.

2) A Testület a panasz alapján tehát első körben a panaszos intézkedés alá vonását vizsgálta.

a) A kérdés vizsgálata során a Testület az alábbi jogszabályi előírásokat vette figyelembe.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A fokozott ellenőrzés szabályait az Rtv. 30. § (1) bekezdése tartalmazza, eszerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A KRESZ 5. §-a rendezi, hogy milyen gépjárművel lehet a közlekedésben résztvenni, e szerint a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni,

- a) amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van;
- b) amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszám tábla(ák)] van(nak) felszerelve;
- c) amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek;
- d) amely az utat és tartozékait nem rongálja és azok környezetét nem szennyezi;
- e) amely megfelel a (9) bekezdésben meghatározott feltételnek;
- f) amelyre a külön jogszabályban meghatározottak szerinti kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet fennáll.

Ezt a keret-rendeletet a közúti járművek megvizsgálásáról szóló 5/1990 (IV.12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) tölti meg tartalommal, amelynek 2. §-a rögzíti, hogy a rendelet alkalmazásában jármű átalakítása a már forgalomba helyezett jármű olyan megváltoztatása, amely a típusbizonyítványban, az összeépítési engedélyben vagy a korábbi átalakítási engedélyben meghatározott adat, illetőleg közlekedésbiztonsági vagy környezetvédelmi jellemző módosulását eredményezi, valamint a gépkocsi alvázának (az alváz szerepét betöltő, az alvázszerkezetet viselő szerkezeti elemének) cseréje.

Nem minősül átalakításnak

- a) olyan tartozéknak a járműre történő felszerelése, amelynek felszerelését a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (továbbiakban: MR.) előírja vagy megengedi;
- b) a motor azonos típusú motorra történő cseréje;
- c) a járműre engedélyezett cserefelépítmény felszerelése;

- d) a járműbe beépített ülőhelyek számának ideiglenes csökkentése;
- e) szabványos, illetőleg járműtípushoz rendszeresített vonószerkezet felszerelése, amennyiben a jármű egyébként vontatásra alkalmas;
- f) a gyártómű által rendszeresített oldalkocsinak motorkerékpárra történő felszerelése, amennyiben a motorkerékpár oldalkocsi csatlakoztatására alkalmas;
- g) a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint a gépkocsira megkülönböztető fény- és hangjelző berendezés felszerelése, amennyiben az megfelel MR.-ben foglalt követelményeknek;
- h) a jármű olyan módon vagy mértékben történő megváltoztatása, amelyre a közlekedési hatóság alkalmazási engedélyt ad, illetőleg amelyet engedély nélkül megvalósíthatónak minősít;
- i) a járműbe az MR. 16. számú mellékletében meghatározott vagy azzal egyenértékű követelményeknek megfelelő részecske kibocsátást csökkentő rendszer („részecskeszűrő”) utólagos beépítése, amennyiben arra a közlekedési hatóság a 16/A. §-ban meghatározott feltételek szerint alkalmazási engedélyt adott, vagy a külföldön végzett beépítés esetében a részecskeszűrő gyártója, és a beépítést végző szakműhely által kiadott igazolás a megfelelőséget tanúsítja;
- j) a jármű fejlesztési célú műszaki változtatása annak fejlesztési célú járművé minősítése esetén.

Az átalakítási munkálatoknál a 16. § szerint a már forgalomba helyezett gépjármű, mezőgazdasági vontató és ezek pótkocsija átalakításához szükséges előzetes engedélyt a közlekedési hatóságtól kell a jármű tulajdonosának kérnie. A kérelemhez csatolni kell az elbíráláshoz szükséges műszaki dokumentációt.

Ha a nem sorozatszerűen átalakított jármű a követelményeknek megfelel, az átalakítással létrehozott változást a közlekedési hatóság a jármű hatósági (forgalmi) engedélyébe bevezeti. Az átalakított jármű vizsgálatának eredményén alapuló intézkedésekre egyebekben az ER. 13. §-ban foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

Az kerékelfüggesztésre vonatkozó feltételeket az MR. 35-36. §-a rendelkezései a szabályozzák, melynek részletes ismertetésétől a Testület eltekint, csupán annyit rögzít, hogy a gépkocsi kialakításának és kerékelfüggesztésének olyannak kell lennie, hogy a jármű megfelelő menetstabilitását biztosítsa.

A Műbizonylat szabályait az ER. 25. §-a tartalmazza, eszerint a gépjármű és pótkocsija pótalkatrészeinek és tartozékainak megfelelőségét - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - műbizonylattal kell tanúsítani. Nem kell a megfelelőséget tanúsítani

- a) az általános használatú szabványos alkatrészek és szerelési anyagok, (csapágyak, kötőelemek, ékszíjak, vezetékek, csatlakozók, izzólámpák stb.) esetében,
- b) az alárendelt szerepű pótalkatrészek és tartozékok (díszítőelemek és kényelmi felszerelések stb.) esetében, amelyek a jármű rendeltetésszerű használatára befolyással nincsenek,
- c) saját üzemeltetésű járműhöz, az üzemeltető által előállított (gyártott, felújított) pótalkatrészek, tartozékok esetében.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) 224. §-a a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el az, aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

b) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját érzékelje, míg az Rtv. 30. § szerinti intézkedéshez elegendő csupán, hogy az adott alkalmazási helyen tartózkodjon az intézkedés alá vonni kívánt személy, és hogy a fokozott ellenőrzés célja megfeleljen az intézkedés céljának.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennáll-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszos előadása szerint gépkocsijával T. város belterületén halad, amikor a rendőr megállította.

A rendőri előadás szerint a panaszost a TIPSOL ellenőrzés keretében vonták intézkedés alá, majd a műszaki szemrevételezés során megállapították, hogy a kocsi „meg van ültetve”, így nem felel meg a KRESZ 5. §-ában előírtaknak.

Tehát a rendőri és a panaszosi előadás is megegyezik abban, hogy a panaszos gépjárművel vett részt a közlekedésben, tehát a rendőr már önmagában az Rtv. 44. §-a alapján akkor is jogosult volt intézkedés alá vonni, ha nem érzelt volna szabálysértésre utaló jelet a gépkocsin. **Ebből következően a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy a rendőrök közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek vele szemben.** (A Testület a rendőrség által megjelölt jogalap vizsgálatát mellőzte, mivel a 44. § kellő jogalapot biztosított az intézkedésre.)

Ugyanakkor a Testület ismételtén leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben dönten, hogy a panaszos gépkocsiján történt-e szabálytalan átalakítás, ezen kérdéseknek vizsgálata a szabálysértési eljárás során a szabálysértési hatóság feladata. Erre való tekintettel a Testület a forgalmi engedély helyszínen történő elvételének jogszerűségével kapcsolatosan is arra szorítkozik, hogy a rendőrnek az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogosultsága van az okmány helyszíni elvételére. Az adott esetben vitathatatlan, hogy az intézkedésre a rendőr által hivatkozott szabálysértés gyanúja adott okot, azonban a szabálysértés felelősségének kérdésében a Testület nem jogosult állást foglalni, így azt is a szabálysértési eljárás hivatott tisztázni, hogy jogszerűen került-e sor a forgalmi engedély elvételére.

3) A panaszos sérelmezte a rendőr által használt hangnemet.

A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitányának, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a

rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A meghallgatások jegyzőkönyvei szerint a rendőr kulturáltan beszélt a panaszossal, nem volt agresszív, az intézkedést biztosító másik két rendőr pedig nem kommunikált a panaszossal.

Ezzel szemben a panaszos fenyegető, agresszív hangnembről számolt be, és állítása szerint a másik két rendőrrel is beszélt.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőr előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem azonosította magát az intézkedés kezdetén, és nem jelölte meg az intézkedés célját.

A rendőri jelentés szerint az intézkedés megkezdésekor köszönt, közölte, hogy közúti ellenőrzést végez, majd azonosította magát. Az intézkedés végén a panaszos kérésére megjelölte a nevét és jelvéyszámát, amely a forgalmi engedély elvételéről szóló iraton is rajta volt.

A panaszos a panaszban megjelölte a rendőr azonosító adatait, amelyet az intézkedés végén kapott meg állítása szerint a rendőrtől.

Az Rtv. 20. (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-a szerint az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőr előadása abban megegyezik, hogy a rendőr az intézkedés végén megjelölte az azonosító adatait, egyéb tekintetben azonban oly mértékben vannak ellentmondások, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel akörben, hogy a rendőr az intézkedés kezdetekor eleget tett-e az Rtv. 20. §-ban előírtaknak, vagy csupán az intézkedés végén.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőr betartották-e az Rtv. 20. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

V.

A közlekedésrendészeti intézkedésre kellő jogalap birtokában került sor, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A hangnemre vonatkozó panasz kapcsán a Testület az előadások közötti ellentmondást nem tudta feloldani, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. Az azonosítás és az intézkedés célja megjelölésének elmaradására vonatkozó panasz kapcsán ugyanezen okból a Testület szintén úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést fogyanatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2016. március 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök

dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag